

Uppvidinge kommun

Beslut efter uppföljning för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Uppvidinge kommun

Uppföljning av tillsyn i Uppvidinge kommun

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Uppvidinge kommun under höstterminen 2017. Skolinspektionen fattade den 19 december 2017 beslut efter tillsyn för förskoleklass och grundskola. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Uppvidinge kommun inkom med den 17 oktober 2018 samt uppföljningsbesök den 30 – 31 januari 2019.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu ej tillfullo åtgärdade. Skolinspektionen konstaterar att Uppvidinge kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Bedömningsområde		Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna			
	Huvudmannen ser till att det vid grundskoleenheterna erbjuds studiehandledning på modersmålet till de elever som behöver det.	Föreläggande vid vite	2019-11-15
2. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna			
	Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning.	Föreläggande vid vite	2019-11-15
	Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade	Föreläggande vid vite	2019-11-15

Beslut

2019-04-10

3 (12)

Dnr 43-2017:5922

	åtgärderna.		
	Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras.	Föreläggande vid vite	2019-11-15

Skolinspektionens bedömningar och motivering anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattning av avhjälpna brister

Bedömningsområde		Typ av ingripande
1. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna		
	Huvudmannen ser till att det på grundskoleenheterna finns tillgång till elevhälsa för eleverna i förskoleklass och grundskola, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen.	Brist avhjälp
	Huvudmannen ser till att det vid grundskoleenheterna erbjuds och anordnas modersmålsundervisning för de elever som har rätt till detta.	Brist avhjälp

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälp samtliga påtalade brister. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa de brister som kvarstår.

Skolinspektionens avslutar tillsynen avseende de brister som har avhjälp.

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Uppvidinge kommun att vid vite av 170 000 kronor senast den 15 november 2019 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet gäller omedelbart.

Skolinspektionen vill påminna om att huvudmannen enligt 2 kap. 8 § skollagen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Även om huvudmannen ges viss tid att rätta till brister har huvudmannen det fulla ansvaret för att utbildningen genomförs i enlighet med författningarna. Skolinspektionen förutsätter därför att huvudmannen snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

Om Uppvidinge kommun inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Uppvidinge kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att det vid grundskoleenheterna erbjuds studiehandledning på modersmålet till de elever som behöver det. (5 kap. 4 § skolförordningen)

Åtgärder

- Se till att det vid grundskoleenheterna erbjuds studiehandledning på modersmålet till de elever som behöver det

Motivering till bedömning av brist***Skolinspektionens bedömning***

Genom beslutet den 19 december 2017 förelades huvudmannen Uppvidinge kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen avseende att elever som behövde inte fick studiehandledning på modersmålet. Huvudmannen inkom med en redovisning den 17 oktober 2018 för de åtgärder som vidtagits för att avhjälpa bristen som Skolinspektionen konstaterat i sitt föreläggande.

Huvudmannen har i sin redovisning i huvudsak uppgett följande: Praktikanter har anställts under våren 2018 för att stödja undervisningen men detta har fungerat dåligt. Huvudmannen har i oktober 2018 gjort en genomlysning av skolenheterna för att ta reda på hur behovet ser ut. En central studiehandledningsfunktion ska inrättas och huvudmannen ska annonsera efter personal som kan genomföra studiehandledning. Modersmålslärare har bedrivit studiehandledning i några språk. Språkstödjare kompletterar studiehandledningen.

Skolinspektionen genomförde därefter ett uppföljningsbesök den 30 – 31 januari 2019. Vid besöket genomfördes intervjuer med förskolechef, rektorer och representanter för huvudmannen.

Mot bakgrund av huvudmannens redovisning och vad som kommit fram vid uppföljningsbesöket den 30 – 31 januari 2019 samt av huvudmannens kompletterande uppgifter bedömer Skolinspektionen att huvudmannen fortfarande inte erbjuder studiehandledning på modersmålet till alla elever som behöver det. Utredningen visar att det finns elever i grundskolan i Uppvidinge kommun som har behov av studiehandledning på sitt modersmål men som inte får detta.

Rättslig reglering

Enligt skolförordningen ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Huvudmannen erbjuder fortfarande inte studiehandledning på modersmålet till alla elever som behöver det

I intervju med såväl rektorer som representanter för huvudmannen uppges att det finns elever som har behov av studiehandledning på modersmålet, men som inte får det. Rektorer och representanter uppges att det saknas studiehandledare i vissa språk. Det har dock inrättats en central funktion på förvaltningen som samordnar studiehandledare mellan de olika skolenheterna säger både rektorer och representanter.

En rektor uppges att behovet av studiehandledare i ett språk har meddelats till samordnaren på förvaltningen i oktober 2018 men har vid Skolinspektionens uppföljningsbesök den 30 januari 2019 ännu inte fått någon studiehandledare. Några rektorer uppges även att det finns elever som visserligen får studiehandledning på sitt modersmål men att omfattningen av studiehandledningen inte tillgodoser elevernas behov. Även representanterna för huvudmannen uppges att vissa elever inte får tillräckligt med studiehandledning. Huvudmannens representanter uppges också att det

tidigare funnits ett beslut i kommunen att inte erbjuda studiehundledning på modersmål. Huvudmannen har inkommit till Skolinspektionen med en kompletterande redovisning där det framkommer att huvudmannen försöker få tag på studiehundledare och har annonserat under hösten 2018. Det har även förts dialoger med Etableringen inom Arbete och välfärd, men ingen studiehundledare har hittats som behärskar de språk som behövs.

Huvudmannen uppger även att dialog har förts med befintliga modersmåls lärare och att huvudmannen lyckats utöka tiden för några lärare som nu även ger studiehundledning. I ytterligare en kompletterande redovisning till Skolinspektionen uppger huvudmannen att det saknas studiehundledare för att möta elevernas behov i följande språk: franska, thailändska, tyska, wolof, sango, arabiska, sorani, dari, rumänska, somaliska, ryska, albanska, ungerska. Vidare uppger huvudmannen i sin redovisning att de ser ett stort behov av att utöka studiehundledningen och att de nu anställer fler studiehundledare och att det under april kommer att finnas en studiehundledare i dari. Diskussion förs med studerande på vuxenutbildningen, som talar vissa av ovan angivna språk, om de kan tänka sig att bli studiehundledare uppger huvudmannen.

Motivering till val av verktyg

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för elevernas att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Då Uppvidinge kommun inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Uppvidinge kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Den brist som Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut avseende studiehundledning på modersmål kvarstår. De åtgärder som har vidtagits för att komma tillrätta med bristen har därmed inte gett avsedd effekt.

Utredningen visar att huvudmannen fortfarande inte erbjuder studiehundledning på modersmål till elever som behöver det. Att en brist som konstaterats i tidigare beslut inte har åtgärdats är allvarligt och denna brist leder till att elevernas möjligheter att nå målen för utbildningen försvåras. Mot

denna bakgrund finner Skolinspektionen att det föreligger skäl att förena föreläggandet med vite.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Uppvidinge kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3 och 6-7 §§ skollagen)

Åtgärder

- Se till att huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen för förskoleklass och grundskola. I detta ingår att följa upp om undervisningen i förskoleklassen uppfyller det syfte och det centrala innehåll som beskrivs i läroplanen och att följa upp resultat i samtliga årskurser i grundskolan. Det ingår även att följa upp trygghet och studiero.
- Se till att huvudmannen utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar om nödvändiga utvecklingsåtgärder samt planerar för och genomför dessa.
- Se till att huvudmannens systematiska kvalitetsarbete dokumenteras i föreskrivna delar.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens bedömning

Genom beslutet den 19 december 2017 förelades huvudmannen Uppvidinge kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna avseende systematiskt kvalitetsarbete. Huvudmannen inkom med en redovisning den 17 oktober 2018 för de åtgärder som vidtagits för att avhjälpa brister som Skolinspektionen konstaterat i sitt föreläggande. Av redovisningen framgår att huvudmannens redovisade åtgärder för förskoleklass och grundskola är samma som för skolformerna förskola, fritidshemmet, grundsärskola och gymnasieskola. Huvudmannen har i sin redovisning i huvudsak uppgett följande: Under vårterminen 2018 har huvudmannen genom ett intervjuformulär dokumenterat

enheternas måluppfyllelse. Av intervjuformuläret framgår att frågorna behandlar bland annat målen i läroplan och kursplan, undervisning, elevernas inflytande, extra anpassningar och särskilt stöd, trygghet och studiero, måluppfyllelse, källor till information, analysverktyg och metoder för informationsinhämtning. Svaren på intervjuformuläret har rektorer redovisat för den tidigare utvecklingschefen. Skolenheternas kvalitetsredovisningar är upprättade och har lämnats till utbildningsförvaltningen. Det har inte skett någon återkoppling till rektorerna varken av inlämnad kvalitetsredovisning eller efter redovisning av svaren på intervjuformuläret. Under höstterminen 2018 har den tillförordnade förvaltningschefen efter tillträde börjat skapa sig en bild över hur huvudmannens kvalitetsarbete har gjorts och analysen av detta visar att huvudmannen inte har gjort en sammanvägd bild av de olika datainsamlingarna och intervjuerna. En sådan analys är påbörjad och en ny omgång verksamhetsdialoger kommer att ske under hösten 2018. Ett arbete är påbörjat med att tydliggöra det årshjul som finns. Årshjulet behöver revideras och uppdateras för att kunna stödja såväl skolenheternas kvalitetsarbete som huvudmannens uppföljning och utveckling av skolenheterna. Ett analysverktyg ska tas fram för att stödja arbetet med att analysera måluppfyllelsen i de olika skolformerna. Årshjulet ska kopplas till utbildningsnämndens arbete. Huvudmannen har också inkommit till Skolinspektionen med en kvalitetsredovisning för en grundskoleenhet för läsåret 2017/2018, ett nuvarande kvalitetshjul för barn- och utbildningsnämnden och ett för barn- och utbildningsförvaltningen, en modell för uppbyggnad av ny kvalitetsredovisning, ett nytt analysstöd för resultatanalysen samt en redovisning av högstadieskolornas resultat för årskurs 9 läsåret 2017/2018. Av redovisningen framgår genomsnittligt meritvärde, betyg i svenska, engelska och matematik, andel elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen uppdelat på kön, andel elever behöriga till gymnasiet i jämförelse över tid.

Skolinspektionen genomförde därefter ett uppföljningsbesök den 30 – 31 januari 2019. Vid besöket genomfördes intervjuer med rektorer och representanter för huvudmannen.

Mot bakgrund av vad som kommit fram vid uppföljningsbesöket den 30 – 31 januari 2019 bedömer Skolinspektionen att det fortfarande finns brister i huvudmannens systematiska kvalitetsarbete avseende förskoleklass och grundskola. Intervjuer med rektorer och representanter visar att Uppvidinge kommuns systematiska kvalitetsarbete för förskoleklass och grundskola inte uppfyller författningarnas krav. Utredningen visar att det inte görs någon uppföljning av förskoleklassens måluppfyllelse på huvudmannanivå. Avsaknad av en sådan uppföljning medför att det saknas underlag för en analys av förskoleklassens utvecklingsområden som i sin tur kan utgöra

underlag för beslut om utvecklingsåtgärder. Detta innebär även att det inte finns föreskriven dokumentation. Vad gäller grundskolan framgår det av utredningen att det visserligen görs en kunskapsuppföljning när det gäller betygsresultat för årskurserna 6 – 9 och att huvudmannen har gjort en analys av kunskapsresultaten i årskurs 9. Utredningen visar dock att huvudmannen ännu inte följer upp övriga årskurser. Inte heller har huvudmannen följt upp trygghet och studiero. Avsaknad av en sådan uppföljning medför att det saknas ett fullgott underlag för en analys av grundskolans resultat som i sin tur kan utgöra underlag för beslut om utvecklingsåtgärder. Detta innebär även att det saknas föreskriven dokumentation.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ansvarar huvudmannen för att det på huvudmannanivå bedrivs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. I detta ingår att utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder och genomföra dessa. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de nationella målen för utbildningen uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. I läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet anges bland annat att undervisningen i förskoleklassen syftar till att stimulera elevernas allsidiga utveckling och lärande samt förbereda eleverna för fortsatt utbildning.

Det systematiska kvalitetsarbetet har fortfarande brister

Av intervjuer med såväl rektorer som huvudmannens representanter uppges att huvudmannen följer upp kunskapsresultat i årskurs 6 – 9 men att det inte görs en uppföljning av förskoleklassen eller årskurserna 1 – 5. Rektorer säger att i samband med nämndens besök vill de se koppling mellan resultat i årskurs 6 och bakåt och vilka åtgärder som gjorts. Rektorer uppger i intervju att det har påbörjats en analys kring exempelvis pojkars och flickors betygsresultat men att det inte har funnits tid för huvudmannen att göra en samlad analys av den uppföljning som gjorts. Rektorer uppger att arbetet har påbörjats sedan den tillförordnade förvaltningschefen började.

Huvudmannens representanter uppger att bortsett från årskurs 6 – 9 är övriga årskurser i grundskolan och förskoleklass nedprioriterade och att ingen uppföljning av dessa har gjorts fram tills idag. När det gäller uppföljning av trygghet och studiero uppger representanter att enkäter är gjorda på vissa enheter men har inte sammanställts av huvudmannen. Vidare uppger representanter att vissa resultatanalyser är gjorda utifrån betygen från vårterminen 2018 i årskurs 9. I en kompletterande redovisning till

Skolinspektionen redogör huvudmannen för en resultatanalys över slutbetyg vårterminen 2018.

Motivering till val av verktyg

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart.

Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Enligt 26 kap. 27 § skollagen får ett föreläggande förenas med vite. Skolinspektionen ska förena ett föreläggande med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Då Uppvidinge kommun inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, finns skäl att förelägga Uppvidinge kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

De brister som Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut avseende det systematiska kvalitetsarbetet kvarstår till viss del. De åtgärder som har vidtagits för att komma tillrätta med bristerna har därmed inte gett avsedd effekt. Utredningen visar att huvudmannen fortfarande inte bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete som uppfyller författningarnas krav. Att huvudmannen inte har följt föreläggandet är allvarligt och Skolinspektionen bedömer därmed att det föreligger skäl att förena föreläggandet med vite.

Avhjälpta brister i verksamheten

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Uppvidinge kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att det på grundskoleenheterna finns tillgång till elevhälsa för eleverna i förskoleklass och grundskola, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. (2 kap. 25 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Huvudmannen ser till att det vid grundskoleenheterna erbjuds och anordnas modersmålsundervisning för de elever som har rätt till detta. (10 kap. 7 § skollagen; 5 kap. 10 § skolförordningen)

Motivering

Uppvidinge kommun har den 17 oktober 2018 inkommit med redovisningar av de åtgärder som vidtagits efter Skolinspektionens beslut. Av redovisningarna och de uppgifter som framkommit i intervjuer vid uppföljningsbesöket den 30-31 januari 2019, framgår inget annat än att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att avhjälpa bristerna avseende tillgång till elevhälsa och modersmålsundervisning.

På Skolinspektionens vägnar

X Björn Persson

Avdelningschef

Signerat av: Björn Persson

X Johanna Oskarsson

Föredragande

Signerat av: Johanna Oskarsson

Hur man överklagar, se bilaga 1

Bilagor

Bilaga 1: Överklagandehänvisning

Bilaga 1: Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande med vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.